

ÁTE Kisállatklinikai Higiénés Protokoll

2015

1. Az Állatorvos-tudományi Egyetem Kisállatklinikáján (a továbbiakban KOK) a fertőzések megelőzése illetve leküzdése céljából valamennyi klinikai egységben dolgozó munkatárs és egyetemi hallgató számára kötelezően betartandó szabályokat a Kisállatklinikai Higiénés Protokoll (a továbbiakban KHP) tartalmazza.
2. A KHP-t a Kisállatklinikai Tanács (a továbbiakban KKT) 2015. szeptemberében megtárgyalta, elfogadta és azt 2015. október 1-i hatállyal bevezeti.
3. A KHP szabályainak betartását a klinikai tanszéki egységek (Belgyógyászat, Sebészet és Szülészeti) higiénés felelősei rendszeresen ellenőrzik, azzal kapcsolatos észrevételeiket egymással megosztják, és a megfelelő tanszékvezető felé továbbítják! A KHP pontjainak bővítése és módosítása a KKT joga és kötelessége.
4. Minden egységre és munkatársra vonatkozó általános higiénés szabályok:
 4. a) A KOK területén (a tulajdonosi váróhelyiségek kivételével) kizárólag a klinikai oktatás, kutatás és betegellátás céljából tevékenykedő klinikai munkatársak (állatorvos vagy asszisztens), beosztott graduális/poszt-graduális egyetemi hallgatók vagy a klinika területén engedéllyel rendelkező vendégek tartózkodhatnak! A betegek tulajdonosai kizárólag látogatás céljából, klinikai munkatárs felügyeletével tartózkodhatnak a KOK vizsgáló és kórházi helyiségeiben, a KOK egyéb egységeibe (műtőblokkok, szociális, gazdasági helyiségek) nem léphetnek be!
 4. b) Amennyiben a klinikai munkatárs, egyetemi hallgató vagy a klinika területén engedéllyel jelen lévő vendég állattal vagy kontaminált felülettel érintkező tevékenységet folytat, úgy ennek megfelelő munkaruhát kell viselnie! Ez minimálisan tiszta köpeny, de a tevékenység jellegétől függően (pl. műtő – maszk, sapka, lábszák, zsilipruha, zsilipcipő) speciális védőruha és lábbeli viselését jelenti!
 4. c) A KOK-ra való megérkezéskor és annak elhagyásakor, továbbá az ott tartózkodás során rendszeresen, a folyosó és a helyiségek nyílászárói mellé telepített alkoholos fertőtlenítőszer-adagolók használatával kézfertőtlenítést kell végezni!
 4. d) A beteg kezelése előtt és után kezet kell mosni! Erre a célra fertőtlenítő (klórhexidin vagy povidone-jodin) hatóanyagot tartalmazó szappanoldatot kell használni! A kéztörléshez egyszer használatos papírtörülőt kell alkalmazni!
 4. e) Amennyiben az állattal vagy kontaminált felülettel való érintkezés a tevékenységet végző szakember megítélése szerint megköveteli (szennyezett bőrfelület tapintása,

rektális vizsgálat stb.), egyszer használatos gumikesztyűt kell alkalmazni! A gumikesztyű nem mentesít a 4.b) pont betartása alól!

4. f) A KOK területén (a szociális helyiségek kivételével) emberi fogyasztásra szánt élelmiszert tartani vagy fogyasztani tilos!

4. g) A kisállatklinika ajtóit csak a használatuk ideje alatt- minél rövidebb ideig- szabad nyitva tartani a legyek és más repülő rovarok bejutásának elkerülése érdekében. A klinikán csak olyan ablakot szabad a klimatizálás miatt kizárólag rendkívüli, indokolt esetben kinyitni és a lehető legrövidebb ideig nyitva tartani, amely szúnyoghálóval van ellátva. Az adott helyiség ajtaját ez idő alatt zárva kell tartani, a minél kisebb légkondicionálási, hűtési és energiagazdálkodási veszteség érdekében.

4. h) A KOK területén a klinika dolgozóinak saját állatai - higiéniai és munkavédelmi okokból - nem tartózkodhatnak.

5. A vizsgáló- és kezelőhelyiségekre vonatkozó higiénés szabályok:

5. a) Tekintettel arra, hogy a vizsgáló- és kezelőhelyiségekben történik a mindig bizonytalan mikrobiológiai státuszban érkező beteg állatokkal való első érintkezés, az ezekben az egységekben munkarend szerint tevékenykedő szakemberek felelőssége annak megítélése és mérlegelése, hogy az ambuláns ellátás során a beteggel ki és milyen formában érintkezhet, illetve az ellátást követően a beteg továbbengedhető-e a klinikai többi helyiségébe. Amennyiben ismertén magas kockázatot jelentő beteg érkezik, a vizsgálóban kell megtenni az elsődleges lépéseket (szórtelenítés, fertőtlenítés stb.) a klinika kontaminálódásának megakadályozására, továbbá mérlegelni kell a beteg kórházi felvételének indokoltságát. Szükség esetén - a szokásos betegút megváltoztatásával - az állatot a kórházi részleg park felőli bejáratán keresztül a kórházi Elkülönítő kórterembe vagy azonnal a Fertőző Osztályra kell felvenni (ld. még 8. és 9. pont)! Az ilyenkor keletkezett szennyeződést azonnal el kell távolítani, a kontaminálódott területet pedig gondosan fertőtleníteni kell, amit a kezelést vezető állatorvos ellenőriz!

5. b) A vizsgáló- és kezelőhelyiségekben a következő beteg fogadása előtt és távozása után is felülettisztítást és fertőtlenítést kell végezni: a vizsgálóasztalt kvaterner ammónium oldattal (Quinticare) le kell fújni, majd papírvattával letörölni! Ennek elvégzése a vizsgáló- és kezelőhelyiség beosztott asszisztensének kötelessége, de szükség esetén egyetemi hallgató is végezheti!

5.c, A vizsgáló- és kezelőhelyiségekben a napi padozattakarítás Na-hipoklorit tartalmú (pl. Domestos-os) víz alkalmazásával, az erre rendszeresített felmosó készséggel történik délben és a nappali műszak végén (este 8 órakor), továbbá bármikor, ha jelentős szennyeződés keletkezett. Ennek elvégzése a vizsgáló- és kezelőhelyiség beosztott asszisztensének kötelessége, de szükség esetén egyetemi hallgató is végezheti!

5. d) A vizsgálókban és a kezelőkben 2 hetente ún. „nagytakarítás” történik, melynek során minden arra alkalmas felületet és tárgyat kvaterner ammónium oldattal (Quinticare) fertőtleníteni kell! Az erre nem alkalmas felületeket (számítógép-billentyűzet, polcok stb.) hagyományos módon kell megtisztítani! A nagytakarítás az egység beosztott asszisztenseinek a felelőssége, amelyet a vezető asszisztens koordinál és ellenőriz.

6. A műtőblokkokra vonatkozó higiénés szabályok

6. a) A műtőblokk higiéniai és fertőzésvédelmi szempontból különleges terület! Ebben a közegben betegeink fokozott fertőzésveszélynek vannak kitéve, ezért a műtőkben infekció-megelőzés szempontjából követendő általános szabályokat szigorúan követni és alkalmazni kell!
6. b) A műtőblokkokban csak tiszta köpenyben vagy a klinikán használt egyéb, tiszta munkaruhában szabad tartózkodni!
6. c) A műtőhelyiségben szájmascsk, sapka, kizárólag a műtőben használt (zsilip)cipő, vagy más, kizárólag a klinikán használt, tiszta cipő lábzsákkal történő viselése a műtőben kötelező! Zsilipcipőt a műtőn kívül használni nem szabad!
6. d) A műtőblokkokban egy adott időben jelen lévő személyek számát limitálni kell! A műtőblokkokban kizárólag az aneszteziológiai és sebészi tevékenységet végző személyzet tagjai, valamint a beosztott, gyakorlaton lévő egyetemi hallgatók tartózkodhatnak!
6. e) A műtőblokkok nappali programjának befejeztével a felmosás Na-hipoklorit (pl. Domestos) tartalmú vízzel és erre a célra külön használt eszközökkel történik a bemosakodó és műtőhelyiségben, illetve a beteg előkészítő helyiségben. A felmosás után gondoskodni kell arról, hogy a használt eszközök kiszáradhassanak, az elhasználadott felmosó vizet pedig ki kell önteni! A láthatóan szennyeződött felületeket kvaterner ammónium-oldattal és alkohollal tisztítani, fertőtleníteni kell!
6. f) A műtőblokkokban hetente egyszer ún. „nagytakarítást” kell végezni, amely során valamennyi felületet tisztítani és fertőtleníteni kell!

7. A Kórházi Részlegre (továbbiakban KR) vonatkozó higiénés szabályok

7. a) A KR-en (a kutya- és macskakórtermekben) kizárólag fertőző betegség tüneteit nem mutató betegek elhelyezése megengedett! A környezetet közvetlenül veszélyeztető (pl.

a bőr, külső hallójárat stb.) infekció tüneteit mutató betegeket kizárólag az Elkülönítő kórterembe (ld. 8. pont) szabad elhelyezni! Amennyiben a beteg környezetét közvetve vagy közvetlenül fenyegető fertőző (ragályos) betegségekre nézve gyanús, fertőzött vagy annak klinikai tüneteit mutatja, azt kizárólag a Belgyógyászati Tanszék és Klinika Fertőző Osztályára (ld. 9. pont) lehet felvenni!

7. b) A KR-en egészséges, kórházi kezelésben nem részesülő állat nem tartózkodhat. Kivételt képeznek ez alól a Klinika véradó állatai és a hallgatói gyakorlatokon bemutatásra kerülő állatok. A klinika dolgozói saját állataikat a munkaidő alatt rövid ideig sem helyezhetik el a KR-en.

7. b) A KR-be való belépéskor és annak elhagyásakor a folyosó falán elhelyezett pumpás tartályból nyerhető alkoholos dezinficiáló szerrel való kézfertőtlenítés mindenki számára kötelező!

7. c) A KR-en a betegek elhelyezésére használt kennelek takarítását és fertőtlenítését minden nap reggelén a klinikai egység munkarendjének megfelelő időben, továbbá a kennel szennyeződése esetén, napközben vagy az éjszakai ügyelet során is, az ezzel a feladattal megbízott és a KR-re beosztott illetve az ügyeletes személyzetnek el kell végeznie, továbbá minden esetben, amikor a beteg a kennelből hazaadásra vagy áthelyezésre kerül!

7. d) A KR-en a padozat takarítása Na-hipoklorit-os (pl. Domestos-os) vízzel minden nap a reggeli kezelést követően, de legkésőbb délelőtt 10 óráig, valamint délután 4 órakor történik, továbbá, amikor a szennyeződés miatt erre szükség van. Ezt a feladatot a megfelelő klinikai egység KR-re beosztott, illetve az ügyeletes személyzetének kell elvégeznie!

7. e) A KR kutya- és macskakórtermeiben 2 hetente ún. „nagytakarítást” kell végezni, amelynek során minden elérhető felületet (kennelek, csempe, ablakpárkány, mosdókagylók, csapok stb.) és tárgyat (pl. etetőedény) a megfelelő klinikai egység KR-re beosztott személyzetének tisztítani és fertőtleníteni kell!

8. Az Elkülönítő kórteremre (továbbiakban EK) vonatkozó higiénés szabályok

8. a) Az EK-re a környezetet közvetlenül veszélyeztető szervi (pl. a bőr, külső hallójárat stb.) infekció tüneteit mutató betegek kerülnek elhelyezésre mindaddig, amíg a mikrobiológiai aggályosság fennáll! Ezt követően a beteget haladéktalanul át kell helyezni a megfelelő, nem fertőző egységbe!

8. b) A beteget kizárólag az egyetemi udvar felé nyíló ajtón keresztül szabad mozgatni!

8. c) Az EK helyiség általános felügyeletét alapvetően a Sebészeti Tanszék és Klinika látja el, ugyanakkor szükség esetén valamennyi klinikai egység használhatja, a felügyeletet ellátó

tanszék értesítése mellett. Ebben az esetben a beteggel kapcsolatos valamennyi tevékenység, anyag- és eszközhasználat a beteg kezelését végző klinikai egység felelőssége és költsége!

8. d) Az EK ajtaját zárva kell tartani, amelynek kulcsa a Sebészet ügyeletestől vehető át!
8. e) A helyiségben elhelyezett betegek kezeléséhez külön védőruha, kesztyű, szükség esetén maszk, sapka, lábzsák, védőszemüveg szükséges! Az EK-ban elhelyezett beteg kezeléséhez használt eszközöket és gyógyszereket az elkülönítőn kívül elő kell készíteni, majd az elkülönítőbe bevinni.
8. f) Az elkülönítőben külön veszélyeshulladék-gyűjtő „sárga” zsákot kell használni! A helyiség elhagyásakor a lábzsákot, illetve az egyéb egyszer használatos védőeszközöket a sárga zsákba kell dobni! Ezt követően a kórházi pumpás kézfertőtlenítőt kell használni!
8. g) Az EK-ben kezelt beteg tulajdonosa állatát nem látogathatja!
8. h) Az EK-ben tartott beteggel kapcsolatos, illetve annak eltávozása utáni tisztítás és fertőtlenítés a kezelést végző klinikai egység kötelessége és felelőssége!

9. A Fertőző Osztályra (továbbiakban FO) vonatkozó szabályok

9. a) A FO-ra a fertőző vírusos betegségben szenvedő, vagy arra gyanús állat kerül.
9. b) A gastrointestinalis és légúti tüneteket mutató állatokat külön kórterembe kell elhelyezni.
9. c) A FO-ra való be- és kilépéskor a fertőtlenítő szőnyegre mindkét lábbal rá kell lépni, vagy cipővédőt kell használni az ajtón belül.
9. d) A FO-on lévő állatot onnan kivinni nem szabad. A műszeres egységbe (pl. ultrahangos vizsgálathoz) kocsin kell áttolni, vagy kézben átvinni, utána a kocsit fertőtleníteni kell.
9. e) Fertőző beteg állat kezelése után a fonendoszkópot, hőmérőt, ollót stb. fertőtleníteni kell.
9. f) A Fertőző Osztályról gyógyszert, infúziót, ragtapaszt, etetőtálat, rongyot, stb. kihozni tilos!
9. g) Állatok után a ketrecet, helyiséget fertőtleníteni kell.
9. h) A FO-ról való kilépéskor fertőtlenítő oldatos kézmosás kötelező.